

דבממון ^{אזינו} יש ג"כ מלות כיבוד, אבל מתניתין איירי בדין השבת אבדה ולגבי הללו ^{ללא} מוכל להפעלם, וליכא ראייה ממתניתין.

לא תחמוד וגו' (כ, יד)

א' סיפר בשם מרן ז"ל מעשה שהיה עם הגר"ח ז"ל, שפעם נגנז איזה חפץ מבית הגר"ח ז"ל והגר"ח רדף אחרי הגנז והשיגו ואמר הגר"ח לגנז שהחפץ יהא הפקר בידו, ופירש שהוא שמה שלא אמר לו הגר"ח שהוא מקנה לו את החפץ, מפני שאז היה מכשיל את הגנז באיסור לא תחמוד.

אולם לי נ"ע בזה, חדא, דמיד כשהגזיהו הגנז מרשות הצעלים וקנאו עזר על לא תחמוד, דדין גניבה כדין קניה לזה, עי' ברמב"ם (פ"א מגזילה הי"ב) 'והקונה דבר שהתאווה בהפטר שהפטר צעלים או צדקה מהן עובר בשני לאוין לכך נאמר לא תחמוד ולא תתאוה, ואם גזל עזר בג' לאוין, הרי שמיד צמעה הגזילה עזר באיסור לא תחמוד, ולא מסתבר לחלק בין גנז לגזלן בזה. ועוד נ"ע דאיסור לא תחמוד הוא לעשות פעולות שיצוא החפץ לידו, וא"כ מאי שנא אם הגר"ח ז"ל הקנה לו או שהפקיר, הרי בכל גווני עזר הגנז כיון שע"י פעולת הגניבה פעל וגרם שיקנו לו או שיפקירו עבורו את החפץ.

וגראה שהמעשה היה שהגר"ח ז"ל באמת הפקירו, ומה שפירשו שלא הקנהו לו

משום לא תחמוד זהו הוספת הרחוב שצא לדון ולהסביר ואינו הטעם הנכון, אלא הטעם הוא צפשיטות שעיקר טעמו של הגר"ח היה כיון שצלא"ה אינו יכול להוציאו מידו הפקירו, אבל לא הקנהו לו דמאיזה סיבה יתן מתנות לגנז.

וכל העם ראים את הקולות וגו' (כ, טו)

פירש"י ^{אוצר החכמה} את הקולות היוצאים מפי הגבורה, וכן בפסוק י"ט כתיב 'אתם ראיכם כי מן השמים דיברתי עמכם', והנה הרמב"ם כתב (פ"ו מיקוה"ת ה"ו) 'ומה הפרש יש בין נבואת משה לשאר כל הנביאים, שכל הנביאים צחלום או צמראה ומשה רבינו מתנבא והוא ער ועומד וכו' כל הנביאים ע"י מלאך לפיכך רואים מה שהם רואים צמשל וחידיה, משה רבינו לא ע"י מלאך שנאמר פה אל פה אדבר צו וכו', ולכאורה כאן הגיעו כל ישראל למדרגת הנבואה של משה שהרי לא היה צחלום, וגם היה פה אל פה לכל ישראל, ונ"ע בזה.

והנה הגר"ח ז"ל אמר שמה שהשוו נבואת צלעם לנבואת משה היינו שכשם שנבואת משה נעשית חלק מן התורה, כמו כן נבואת צלעם נעשית חלק מן התורה, משא"כ שאר נביאים נבואתם אינה חלק מן התורה. ולכאורה גם צענין זה הושוו ישראל למשה, שהרי מה שדיבר ה' עם כל ישראל כאן נהיה תורה, וא"כ מצינו מעלה זו גם בשאר